

ИНДИГИР УОТТАРА

Муома улууһун
общественной-политической хаһыата
indigir-uottara@yandex.ru

12+

Хаһыат 1953 сыллаахха олохтоммута
Сэрэдэҕэ, субуотаҕа тахсар

2020 с. СЭТИННЬИ 21 КҮНЭ

СУБУОТА № 93 (5623)

Оройуон дьаһалтатыгар

БААРЫ СУОХ ГЫНАР СУДУРГУ, СӨРГҮТЭР УУСТУК

Бу сыл алтынньытыгар СӨ Б ы р а б ы т а л ы с т ы б а т ы н бэрэссэдээтэлин э.т. А. Тарасенко өрөспүүбүлүкэҕэ үп-харчы кырыымчыгынан матыыптаан “О реорганизации бюджетных учреждений РС(Я) подведомственных Департаменту ветеринарии РС(Я)” диэн Уурааҕар биһиги улууспут сулууспата таарыллан, докумуон ынырыа уйатын тоҕо тарпытты аймалҕаны огордо.

Уураахха олоҕуран Абыйга баар ветеринарнай сулууспа – Уус Алданна, Анаабыр, Өлөөн сулууспалара – Мирнэйгэ, Муома – Чурапчыга уонна Өймөкөөн Тааттаҕа көһөрүллэн холбонолорун туһунан ырылыччы суруллубут. 2021-2023 сылларга судаарыстыбаннай бюджетка үп-харчы кырыымчыктанан, бу салааҕа харчы хамнаска эрэ көрүллүбүт, атын ыстатыйаларга харчы көстүбэтэх. Онон хоту улуустар сулууспаларын сарбыйан үлэһитэри атын улуустарга көһөрүү боппуруоһа быһаарыллыбыт. Соторутааҕыта манньк сарбыллыыга, хомойуох иһин, атын улуустар хабыллыбыттара. Биллэринэн, Уус-Майа улууһун сулууспата Аммаҕа көспүтэ, эдьигээннэр – Намна. Сарбыллыы ити улуустарга ыарыылаахтык охсубута биллэр, ол эрээри сулууспалар массыына суолунан учаастактарынан хайа баҕарар тийэр кыахтаахтар. Оттон Муома сулууспатын Чурапчыга көһөрөргө быһаарыытара сирин-дойдуну, логистиканы билбэттэн тахсыан сөп.

Аҕыйах сыллааҕыта федеральной таһымна арктической улуус статуйун ыламмит төһөлөөх үөрбүппүт, ураты болҕомтоҕо ылыллан олохпут тупсарыгар эрэммиттэ буолуой? Кырдыга, биир күн, эбэтэр биир сыл иһигэр барыта эриэ-дэҕси буолан тупсан кэлбэтэ чуолкай этэ. Ол эрээри аҕыйах кэмнинэн арктической улуустар олохтоохторугар олорор дьылэригэр-уоттарыгар, учаастактарыгар, ону таһынан транспорга нолуокка чэпчэтиилэр көрүллүбүттэрэ. Олохтоохтор олохторун укулаата тупсарыгар бастакы хардылар оһоһуллубуттара. Кырдыгынан этэххэ, кый ыраах сытар хоту улууска тыа хаһайыстыбата, этэргэ дылы, сыккырыр тыына эрэ баар диэтэххэ сыыспаппит буолуо. Манна дьин-

чаччы дойдуларын таптыыр, өбүгэлэрин төрүт үгэстэрин, тыыннарын илдьэ сылдьар дьон тымныыны-куйааһы аахсыбакка тыа сиригэр бу салааны тутан олоролор. Тыа хаһайыстыбатыгар ветеринарнай сулууспа биир төһүү күөс, сүрүн тэрилтэ буолар. Табаҕа сылга иккитэ харааллааһын үлэтэ, эмтээһин, көрүү-истиин, о.д.а. үлэлэри ааҕан сиппэккин. Ынах сүөһүгэ, сылгыга көстүбэт төһөлөөх үлэ барарын сэрэйиэххэ эрэ сөп.

Муоматааҕы ветеринарнай сулууспа салайааччыта **М.Д. Терехова** бу балаһыанньага олорон биэрбэтэ. Тутатына СӨ Ил Дархан А. С. Николаевка аһаҕас сурук бэлэмнээн ыыппыта. **С.Н. Мараказов** бэрэссэдээтэллээх олохтоох улуус депутаттарын корпусу СӨ Ил Түмэн мунньаҕар бу боппуруоһу сытыытык туруорда. Баар балаһыанньаны бары таһымна сөптөөхтүк өйдөөн хамсааһын тахсан эрэр. Ол курдук, сэттинньи 18 күнүгэр “Якутская Арктика” общественной хамсааһын көбүлээһининэн бэйэбит кыыспыт **Владилена Абрамова** туруорсуутунан уонна СӨ Ил Түмэн Судаарыстыбаннай мунньаҕын хотугу аҕыйах ахсааннаах норуоттар уонна Арктика боппуруостарыгар бастайааннай Комитет бэрэссэдээтэлэ **Елена Голомарева** өйбүлүнэн “Заседание по вопросам реорганизации Управлений ветеринарии арктических районов РС(Я)” ZOOM эрсиимигэр онлайн-конференция ытылынна. Мунньахха сиһилии тохтоотоххо, СӨ ветеринария Департаменын салайааччыта П.Л. Петров мунньах кыттыылаахтарыгар туох сыаллаах сарбыллы боппуруоһа көтөбүлүлүбүтүн мунньах кыттыылаахтарын итэҕэтэр гына тугу да улаханы эппэтэ, ыйытыктарга астыннарар быһаарыылаах эппиэтэри биэрбэтэ, ким, тоҕо уларытылары киллэрэри быһаарыта биллибэтэ. Ону таһынан манньк суолталаах Уураах тыа хаһайыстыбатын министриэстибэттин,

ыйыллыбыт улуустар баһылыктырын кытта кэпсэтии ытыллыбытаҕа таарылынна. Уопсайынан, манньк хобдох быһаарыы тахсыбытын эрэ кэнниттэн тустаах үлэһиттэргэ биллибитэ, тэрилтэлэргэ соһучу буолбута хомолтолоох.

Аны Чурапчы ветеринарнай сулууспатын начальнига **Владимир Ефремов** кэпсэтиигэ кыттан биһиги болҕомтобутун тарта. Кини чуолаан Муома сулууспата көһөн кэлэр күнүгэр Чурапчы сулууспата сайдан, тупсан кэлбэтин, төттөрүтүн элбэх ороскуоту көрсөн, соторунан букатын даҕаны Муома сулууспата дьэ дьиннээхтик суох буоларын туһунан баар чаччыларга, сыыппараларга олоҕуран эттэ. Владимир Ефремов бэйэтэ Сааһырга үлэли сылдыбытын ахтан туран, хайаларынан, кизг сиригэр тайаан сытар ыстаадалары хабан, толору эппиэттиир үлэ барарыгар саарбахтырын, ангардас кэлэр-барар ороскуоту уйунар кыаллыбатын аһаҕастык сонньуа этиннэ. Соторутааҕыта эрэ СӨ ветеринарнай Департамена сарбыллыы, сулууспаны суох оноруу тахсыа суоҕар эрэннэрибэтэ, онон манньк ыксаллаах быһаарыы тахсыбыта өйдөммөт диэн салайааччы этиитин түмүктээтэ.

Мунньахха депутаттар **Е.Х. Голомарева**, **М.Н. Евсеев**, **И.И. Андреев**, СӨ Общественин палататыттан **А.Д. Марфусалова** Арктика олохтоохторун бырааптарыгар тохтоотулар, элбэх көмүскүүр, өйүүр тыллари эттилер уонна түмүгэр Департаменна сарбыйарга тахсыбыт Быһаарыыларын тохтоторго сүбэлээтилэр. Булунар Арктикаҕа ханнык

(Бүтүүтүн 2 стр. көр).

СИРИ СИКСИГИНЭН

СӨ. Саха сирин үөрэххэ министристибэтэ Арктика уонна хоту улуустарыгар үлээн баалаах учууталларга дьээнн хааччыйыы ырагырааматын онорорго бэлэм. Бу туһунан министир Михаил Сивцев дойду үөрэххэ министирин солбуйааччы Екатерина Толстякова кытгылаах муньааха эттэ. Министристибэ учууталларга кирэдьинти «Уһук илинни ипотека» иһинэн өссө чэпчэки усулуобуйага биэрэри толкуйдуур.

Михаил Сивцев Арктика уонна хоту улуустар учууталлара «Уһук илинни ипотека»-нан ылбыт кирэдьинтэрин бырыһыанын төлөбүрүн анарын судаарыстыба уйунарын туруорсар. Оччотугар педагогтар 2% оннугар 1% төлүөхтэр этэ диир. Министир Арасыйа Сербананын кытары кэпсэти ыытан сабалаабытын эттэ. ырагыраама сатанар түбэлтэтигэр өрөспүүбүлүкэ атын оскуолаарын үлэһиттигэр эмиз тарбатыааха сөп буолуо.

2011 сылтан Арктика уонна хоту улуустарыгар биэ сыл үлэһит учууталларга биир хостоох толору хааччыллылаах дьэ ыалларыгар 50% субсидия бэрлэлэрэ билигин тохтообут. Онон үөрэх министристибэтэ педагогтары дьээнн хааччыйар сылтан атын ньымалары толкуйдуур.

СӨ. Ил Дархан Айсен Николаев уонна ОДьКХ реформатыгар көмө онорор пуонда судаарыстыбаннай корпорация генеральной дириэктэрэ Константин Цицин хаарбах дьэиттэн дьону көһөрүүгэ ырагыраама регионна үлэһитигэр эбии үбүлээһингэ сөбүлүннэ илии багтастылар. Докумуонна олобуран өрөспүүбүлүкэ эбии 10,5 млрд солк Пуондаттан ылааба, СИА-га сүрүн пресс-сулууспа иһитиннэрдэ.

РФ ырагырааматын саппаас пуондатыттан хаарбах туруктаах дьэилэртэн дьону көһөрүү ырагыраама туолуутугар анаан ОДьКХ реформатыгар көмө онорор пуондага 50 млрд солк көрүлүбүтүттэн, Саха сиригэр 2020-2021 сылларга түһүмэхтэринэн эбии 10,5 млрд солк бэрлэлиэбэ. Бу үбүлээһинтэн өрөспүүбүлүкэ абаансанан 2 млрд солк ыла. Тута сыалынан туттуллар, ол эбэтэр көһөрүлэр дьэилэртэ дьонно төлөбүргэ уонна туттааччылартан дьэ ылыгыгар.

Саха сирэ тустаах Пуонданы кытта ситиһилээхтик үлэһит. Сөбүлүн биригэ үлэһитингэ сана көрүлээһини онорор. Константин Цицин регионна хаарбах дьэиттэн дьону көһөрүү ырагыраамата ситиһилээхтик үлэһитин бэрлэлиэбэ. «Ырагыраама иккис түһүмэҕэ Саха сиригэр куһаҕана суохтук сабалана. Бу сылга былаан туолуога уонна ааспыт сыллаабылары учуоттаан сабынан, кыратык инникилээх буолуоҕа», — диэтэ киһи.

СӨ. «Мин биисинэһим» өнөү онорор киинэр Өлүөхүмэ, Сунтаар уонна Таатта улуустарыгар арылыннылар. «Малое и среднее предпринимательство и поддержка индивидуальной предпринимательской инициативы» национальной бырайыак чэрчитинэн дьаһал ылылар.

Саха Өрөспүүбүлүкэтигэр билигин 15 «Мин биисинэһим» киин үлэһит: Алдан, Амма, Бүлүү, Горнай, Мэнэ Ханалас, Мириинэй, Нам, Нерюнгри, Ньурба, Сунтаар, Өлүөхүмэ, Таатта, Томпо, Уус Майа, Ханалас оройуоттарыгар, маны сэргэ сэттэ «Түһүнүк» Дьокуускай куоракка үлэһит.

2021 сылга эбии биэс «Түһүнүк» улуустарга арылар былаан баар, оттон 2024 сылга өнөү онорор киин хас биридди оройуонна үлэһитэ.

СИА матырыйаалларын.

Оперштаб иһитиннэрэр

Сэтгэний 16 күнүһү туругунан Муома оройуонугар ковидынан ыалдыбыт киһи ахсаана эбиллэбэтэ. Ити күнүһү уопсайа 41 киһи ыалдыбыта бэрлэтигэр (киһилэртэн ПЦР-ынан – 33, ИФА-нан 8 киһи биллибитэ).

Киин балыһа ковиднай отделениетыгар билигин 3 киһи эмтэнэр. Уопсайа үтүөрбүт дьон ахсаана – 15. Провизорнай отделениеттан 3 киһи табыста. Билигин ити отделениега 5 киһи сытар. Амбулаторнай эмтэниигэ 8 киһи сылдьар. Дьокуускайга пульмонологическай отделениега эмтэнэ 2 киһи барбыта.

Самоизоляцияга 42 киһи олорор, киһилэртэн РПН-ынан – 31 киһи. Уопсайа ПЦР-га 480, ИФА-га 546 тест оноһулунна.

Убаастабыллаах Муома олохтоохторо!

Оройуонмутугар сана коронавирнай инфекция тарҕаммытынан, сэрэххитин, сэргэххитин сүтэримэн, общественной миэстэлэргэ булгуччу мааскалаах уонна бэрэккилээх сылдьын!

Бэйэтигэр уонна чугас дьонугутун харыстаан!

"Муома оройуона" МТ пресс-сулууспата.

К СВЕДЕНИЮ ВОДИТЕЛЕЙ!

Напоминаем, что до открытия официально разрешенных ледовых переправ выезд автотранспортных средств на лед категорически запрещен.

Нынешняя аномально теплая погода внесла коррективы в процессы ледообразования, на данный момент толщина льда недостаточна для передвижения на автотранспорте.

Уважаемые водители, помните, что вы в ответе за жизни пассажиров, будьте благоразумны, не выезжайте на лед до официального открытия ледовых переправ.

Момский дорожный участок КП РС(Я) «Дороги Арктики».

Оройуон дьаһалтатыгар**БААРЫ СУОХ ГЫНАР СУДУРГУ, СӨРГҮТЭР УУСТУК**

(Бүтүүтэ. Инин 1 стр. көр).

да салаага сарбыллыы, суох оноруу, оптимизация “Стратегия развития Арктики на 2020-2025 годы” докумуонна олобуран 5 сылга болдьохтоон мораторий биллэрэллэригэр этии киллэрдилэр. “Якутская Арктика” общественной тэрилтэ ситэриилээх директора **В.Д. Абрамова** бу сарбыллыы арктическай оройуоннарга сайыннарыны буолбакка, эстиигэ тиэрдэн сөбүн долгуйа эттэ. Муньаах кытгылаахтара Муома ветеринарнай сулууспатын салайааччыта М.Д. Терехова баар балаһыаньаны олохтоохтук быһааран, киһирэр уларыйыы охсуутун туһунан ырытытын астына бэрлэтигэр. Нам сулууспатыттан Эдьигэннэҕи филиал ветеринара **М.В. Попова** көһөрүү түмүгэр үлэбэ кыһалбалары көрсөллөрүгэр тохтоото. Мириинэй оройуонун Сэбиэтин депутаттара Арктика улуустарыгар ветеринарнай сулууспаны хайаан даҕаны илдьэ хааларга туруорустулар. Муньаах түмүгэр СӨ ветеринарнай сулууспа Департаментыгар алтынныга тахсыбыт 938 №-дээх “О реорганизации ГБУ РС(Я), подведомственных Департаменту

ветеринарии РС(Я)”, 194 №-дээх “О внесении изменений в структуру и штатную численность работников в ГБУ РС(Я), подведомственных Департаменту ветеринарии РС(Я)” Дьаһаллары тохтооллоругар сүбэлэтилэр.

Үлэ тохтообот. Алтынны 19 күнүгэр бу боппууос аны СӨ Судаарыстыбаннай муньаах (Ил Түмэн) бэрэссэдэтэлэ **М. В. Гоголев** кытгылаах муньааха киһи дьүүлгэ турара билиннэ. Онон боппууос этэннэ быһаарылларыгар эрэнэ күүтүөххэ.

“Врач лечит человека, а ветеринар – человечество” диэн академик Иван Павлов ааспыт үйбэ бэргэн этиитэ бүгүһүнү тынааһыннаах күннэ саамай сөптөөх. Кырдыга, ветеринарынан мээһэ түбэспиччэ киһи үлэһитэ. Манна чахчы үлэтигэр бэринилээх, кыылы-сүөһүнү ис дууһатынан таптыыр, эмтиир саамай үтө санаалаах киһи үлэһит. Онон ветеринарнай сулууспата суох тыа хаһаайыстыбатын салаата тыа сиригэр өнүйбэтэ чахчы, баар кыһалба өссө сытырхайара булгуччулаах.

"Муома оройуона" МТ пресс-сулууспата.

Публикуем выступление начальника управления ветеринарии Момского района М.Д. Тереховой на видеоконференции от 18 ноября 2021 г.

Здравствуйте уважаемые депутаты Ил Тумэн и участники видеоконференцсвязи!

Перед вами выступает начальник Момского ветеринарного управления Матрена Дмитриевна Терехова. Имею 20-тилетний стаж работы в сфере ветеринарии, из них 11 лет работаю начальником ветеринарной службы района.

Прошу выслушать мое мнение по поводу проводимой реорганизации и к чему она приведет.

Как вы все знаете, при реорганизации у нас головное учреждение будет находится на расстоянии несколько тысяч километров. Все права и обязанности юридического лица полностью передаются в Чурапчинское ветеринарное управление. Что в дальнейшем приведет к следующим проблемам:

1. Мы, как отдельное юридическое лицо не сможем напрямую работать с поставщиками, сельскохозяйственными товаропроизводителями, частными лицами, так как не будем иметь право подписи. Удаленность и отсутствия нормальной интернет-связи помешает оперативно решать возникающие проблемы, требующих быстрого решения. Это каждый раз звонить, договариваться, обсуждать, каждое решение утверждать, согласовывать с головным учреждением, все это займет уйму времени. Что, конечно же, негативно скажется на нашу работу.

2. Есть большое опасение, что при формировании плана финансово-хозяйственной деятельности представители так называемого филиала не смогут присутствовать, лично участвовать и отстаивать интересы района. Ввиду дорогостоящего проезда до Чурапчи. В итоге могут возникнуть конфликтные ситуации.

3. Не будет возможности напрямую распоряжаться собственными заработанными внебюджетными средствами. При нашей работе приходится иногда оперативно на местах решать вопросы финансового характера.

4. В данное время в Момском районе, несмотря на мизерную заработную плату удалос сформировать работоспособный коллектив из местных кадров. Которые не понаслышке знают суровые условия Севера. Как показала практика, приезжие ветеринарные специалисты из других улусов, проработав в наших условиях не выдерживают и уезжают обратно. При реорганизации есть большая вероятность распада коллектива, что приведет к разрушению ветеринарной службы района. Впредь потом восстановить будет

невозможно. Стоит понимать, что специфика работы ветеринарных специалистов арктических и центральных улусов намного отличается, надо учитывать технологии и условия организации труда ветеринаров на местах. Например, не сравнить трудоемкость работы ветеринаров по вакцинации животных. В центральных районах вакцинация крупного рогатого скота проводится внутри теплого скотопомещения в течение суток. А в арктических районах вакцинация оленей проводится на открытом воздухе при минус 30-45 градусов в течение 1,5-3 суток в ноябре и марте, где ветеринарным работникам арктических районов приходится добираться до оленеводческих стад в течение 3-4 суток, находясь на расстоянии до несколько сотен км, на открытых кузовах автомашин, на буранах, на оленях в осенне-весеннее время, в летнее время на лошадях с риском для жизни и здоровья.

5. Как невозможно представить медицину без хирургии или, скажем терапии, так ветеринарная служба невозможна без такого раздела – ветеринарно-санитарной лаборатории. В Момском районе всегда была очень крепкая ветеринарная лаборатория, в которой работали опытные и грамотные специалисты, которые воспитали своих приемников.

Безусловно, Чурапчинский район является большим районом. Имеет аккредитованную ветеринарно-испытательную лабораторию. Наша же лаборатория среди северных лабораторий неплохо оснащена современным оборудованием, имеет грамотных специалистов, кроме того у нас есть выездная полевая лаборатория со специалистами, способная работать в сложных условиях, где в период корализации проводят подготовку крови, исследование сыворотки на бруцеллез. Также есть серьезное опасение, что при проведении очередной аккредитации при присоединении нашего района, возникнут проблемы у Чурапчинского района, т.к. наша лаборатория не сможет отвечать высоким требованиям и ее просто-напросто расформируют. А отсутствие лаборатории несет угрозу жизни и здоровью людей, угрозу распространения инфекционных, а также особо опасных болезней общих для человека и животных. От того как быстро и достоверно поставлен диагноз в конечном итоге зависят экономика отрасли региона, республики, а также социальное благополучие населения.

Все эти вышеперечисленные проблемы приведут к постепенному

развалу и разрушению ветеринарных служб арктических районов.

Уважаемые участники Видеоконференцсвязи, учитывая все вышесказанное в целях сохранения ветеринарных служб арктических районов, просим приостановить процесс реорганизации, поспешно и необоснованно принятое руководством Департамента ветеринарии РС(Я).

Очень надеемся на вашу поддержку и помощь в реализации «Стратегии социально-экономического развития Арктической зоны РС(Я) до 2035 года», ведь ветеринарная служба является стратегическим гарантом развития сельского хозяйства, развитие которого проходит в экстремальных условиях Арктики, надо всячески поддерживать северный форпост, который держат местные жители, трудятся в сложных климатических условиях, содержат оленей, лошадей, крупный рогатый скот.

Спасибо за внимание!

Российской Федерации

СААМАЙ ААҒАР ЭРЭГИЙИЭН

Саха сирэ «Саамай ааҕар эрэгийиэн - 2020» Бүтүн Арасыйытатаабы куонкурус сүрүн бириэмийэтинэн наҕараадаланна. "Саха сирэ дойду саамай ааҕар эрэгийиэнинэн буолла", — дээн Арасыйытатаабы кинигэ сойуһун бэрэсидьиэнэ, «Саамай ааҕар эрэгийиэн» Бүтүн Арасыйытатаабы күөн күрэс дьүүллүүр сүбэтин бэрэссэдээтэлэ Сергей Степашин биллэрдэ.

Кини Ил Дархан Айсен Николаевка «Литературный флагман России» статуэтканы уонна Бүтүн Арасыйытатаабы куонкурус кыайыылаабын дипломун туттарда. Айсен Николаев бу улахан ситиһини устуоруйаҕа киирэр ураты дьоһун суолталаабын, Арасыйытаабы кинигэ сойууһа тэрийэн ытар куонкуруһун дьүүллүүр сүбэтин быһаарытыһынан, Саха сирэ саамай ааҕар эрэгийиэнинэн билиниллибитин бэлиэтээтэ.

Ил Дархан Саха сирин бары олохтоохторугар, өрөспүүбүлүкэ Национальной библиэтэтигэр, СӨ Култуура уонна духуобунай сайдыы министэриэстибэтигэр, «Бичик» кинигэ Национальной кыһатыгар уонна да атыттарга махтанна.

СӨ Ил Дарханын уонна Бырабыыталыстыбатын прессу сулууспата.

Нэһилиэк сонун

САҢА ТЫЫННАММЫТ ЭТНО-КУЛЬТУРНАЙ КИИММИТ

бырайыак” күрүбэр кыттан, иккис төгүлүн 1500 тыһ. солк. ылары ситиспитт. Онно эбии олохтоох бүддьүөттэн харчы көрүлгөн уонна нэһилиэк олохтоохторо көмөлөһөн, этно-культура дьэитин тиэргэнин тупсарыыга үлэлэр ытыллыбыттар: саҥа күрүө-хаһаа оҥоһулунна, тротуарнай плитка уурулунна, уулусса уотун ситимэ тардылынна уонна дьэитин иһигэр толору хаачыллалы кирирдэ. Манна барыта 1579 тыһ. солк. ороскуоттаммыта.

Тупсабай көрүнүммит этно-культурнай кииммит ыраахтан уота сандааран, чугаһаатахха, саҥа тыыннанан, кизрэкэйэн көстөрө,

Саха сиригэр олохтоох норуоттарган биридэстэрэ, эбээн норуотун культуратын биһигэ ааты ылбыт – Муома улуунун Улахан Чыыстай нэһилиэгэ буолар. Итинник дииллэрэ оруннаах.

Ол курдук биһиги нэһилиэкпиттэн эбээн уус-уран литературатын төрүттэбит Николай Саввич Тарабукин, эбээн ырыатын-тойгун киэн сирдэринэн ыллаабыт ырыаһыт, бастакы эбээн ырыатын айааччытынан биллибит Петр Николаевич Старков уонна эбээн национальнай культуратын, ырыатын-үнкүүтүн, тылын-өһүн, ойуу-бичик таһаһын аан дойду таһымыгар көрдөрбүт “Һээку” народнай ырыа, үнкүү бөлөбө тахсыбыттар. Ол иһин этно-культурнай киин нэһилиэкпитигэр биир тыын султалаах тэрилтэ буолар.

1991 сыллаахха кулууп дьэитэ тутулуобуттан үп-харчы көрүлүбэккэ, быыс-хайаҥас көстүбэккэ, өр сылларга өрөмүөн барбакка, уһун сылларга тон хаһаа буолан, дьон кута-сүрү тохтообот дьэитэ буолбута. Ол иһин сылтан сыл, күнтэн күн оҕо, ыччат, улахан дьон кулууп дьэитигэр кэлиитэ, ытыллар тэрээһиммитигэр кыттыыта улам аһыйаан испитэ. Ол биһиэхэ, культура үлэһиттэригэр, улахан охсууну үөскэппитэ.

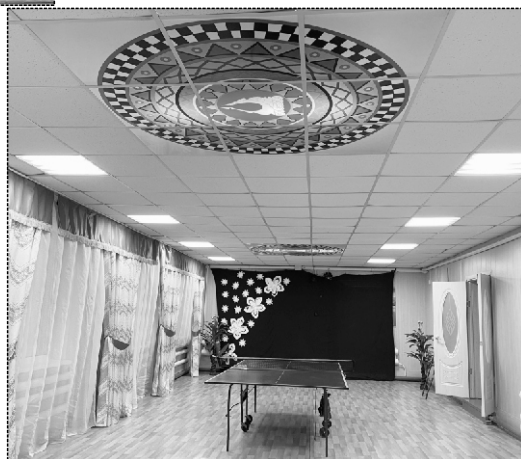
Билинни кэмнэ дойдубут,

өрөспүүбүлүкэбит сайдыытыгар, дьон-сэргэ олоҕо тупсарыгар араас көрүннээх бырайыактар олоххо кириэннэр, биллэр-көстөр хамсааһыннар элбээтилэр. 2018 сыллаахтан дойдубутугар “Олохтоох көбүлээһини өйөөһүн бырайыак” (ППМИ) үлэтин саҥалаабыта.

2018 сыллаахха биһиги нэһилиэкпит дьаһалтата, олохтоох депутаттар этно-культурнай киини өрөмүөннүүргэ сорок ылынан, онно үп көрдөөн, “Олохтоох көбүлээһини өйөөһүн бырайыак” күрүбэр кыттан, 1500 тыһ. солк ылары ситиспитэ. Онно эбии олохтоох бүддьүөттэн үп-харчы көрөн, нэһилиэкпит олохтоохторо ким төһөнү кыайарынан көмөлөһөн, этно-культурнай кииммит тас өттүн саҥарды уонна түннүктэрин уларытыы үлэлэр барбыттар. Манна барыта – 2474 тыһ. солк. ороскуоттаммыта.

2019 сыллаахха үп-харчы көстүбэккэ, культура дьэитин иттиитин арааран, коммунальнай өңө харчытынан экономия таһааран, дьэ ис көстүүтүн саҥардыыга, тупсарыыга үлэлэр ытыллыбыттар. Манна барыта 2501,9 тыһ. солк. ороскуоттаммыта.

2020 сылга олохтоох дьаһалта “Олохтоох көбүлээһини өйөөһүн

иһирдэ кирирдэххэ, тупсабай көрүнүнэн көрсөн, дьон-сэргэ сүргэтин көтөбөн, өрө тардыллыы, сэргэхсийини тыына нэһилиэкпитигэр билиннэ. Бу иһин, биир санаанан күүс-көмө, өйбүл-тирэх буолбут “Улахан Чыыстай национальнай нэһилиэгэ” муниципальнай тэриллии баһылыгар Мараказов Павел Марковичка, нэһилиэкпит депутаттарыгар истинник махтанабыт, чэгиэн туругу, дьолу-соргуну баҕарабыт.

Н.Г. СОРКОМОВА,
“Чикти” ЭТСК салайааччыта.

ЫЧЧАТТАР МУУС ТҮҮЭРЭЛЛЭР

Биһиги нэһилиэкпитигэр сылын аайы эдэр ыччат нэдиэлэтин муус ылыынан саҕалыыллар.

Ыччаттар лидердэрин П. В. Никифоровы кытта бастакы учарат «Сулусчаан» уһуйаанна, онтон аҕа саастаах, биридиилээн ийэлэргэ В. П. Соркомоваҕа, А. В. Старковаҕа, Е. Г. Хабароваҕа, А. П. Гуляеваҕа, Л. И. Старковаҕа, А. И. Яровенкоҕа, А. С. Корякинна түһэрдилэр.

Эдэр ыччаттарга саастаах дьон махталлара мунура суох. Маны таһынан муус таһыыга бэйэлэрин техникаларынан көмөлөспүт уолаттарга Е. Н. Егоровка, П. П. Стручкова ыччаттар махтал бастынын тиэрдэллэр.

Людмила СТРУЧКОВА.

Хаартыскаҕа: Муус ылыытыгар.

Эцэрдэлибит! Поздравляем!

Уважаемая **Анжелика Ивановна!**

От всей души поздравляем Вас с избранием на должность судьи Намского района Республики Саха (Якутия)!

Благодаря усердной работе Вы снискали уважение населения, коллег. Мы благодарны Вам за поддержку в делах, понимание и доброе отношение.

Желаем дальнейших успехов в работе, благополучия Вам и Вашим близким.

**Коллектив аппарата судебного участка № 20
Момского района РС (Я), судья Намского
районного суда Е. В. Христофорова.**

Ытыктабыллаах **НЕУСТРОЕВА Альбина Васильевнаны** үөрүүлээх юбилейгинан тэннэ үөрэн туран эбэрдэлибин!

Эийэхэ кытаанах доруобуйаны, үгүс үөрүүнү, чугас дьонун олоххо, үлэбэ ситиһиилэринэн мэлдьи үөрдэ, арчылыы

туралларыгар баҕарабын.

Раиса Петровна.

Күндү тапталаах кэргэммин, аҕабытын, убайбытын, таайбытын, күтүөппүтүн **Михаил Викторович АЛЕХИНЫ** 50 сааскын туолбут үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлибит!

Эийэхэ, күндү киһибитигэр, чэгийн-чэбдик доруобуйаны, бары кэрэни, дьоллоох олобу, үтүмэн-үгүс үөрүүнү баҕарабыт.

Күүс-көмө, сүбэ-ама, өйөбүл-тирэх буоларын иһин мунура суох махтанабыт.

**Эбэрдэни кытта Буор Сьһыыттан кэргэни,
оҕолорун, Слепцовтар, Хонууттан Петровтар,
Слепцовтар, Ленскэйтэн Алехиннар, Дьокуускайтан
Палавковтар.**

Н. С. Тарабукин 110 сылыгар

БИЛЛЭ-КӨСТӨ САТААБАТАХ ТАЛААННААХ ПОЭТ ЭТЭ

(Бүтүүтэ. Иннин 92 №-г көр).

Кини ученической тэтэрээккэ кэлин суруй талаабыт үлэлэрин уонна хаартыскаларын көрдөрөө. Ону кичэйэн суулаан илдьэ сылдьара. Кини тугу суруйбутун, оччолорго, биһиги сэнгэрэн ыйыппат дьон этибит. Николай Саввич хас да тэтэрээккэ суруйбут сорох айымньыларын, 1947 сыл саҕана быһыылааҕа, Саха советскай суруйааччыларын союһун правлениетыгар ыыппытын биридэ ахтан аһарбыта. Хомойох иһин, мин эбээн тылын уонна кини литературанан умсугуйан туран дьарыктанарын билбэт буолан, тух айымньылар суруйан ыыппытын ыйыппат этим.

Кини 1948 сыллаахха Дьокуускайга ыыппыт айымньыларын ирдэһэн бэчээттэтээри, сайын, от ыйын саҕатыгар Якутскайга биһигини кытта аргыстаан Өймөкөөннө диэри сиринэн айаннаан тийбитэ. Биһигини кытта Г.М. Калугин баара. Кини, уонча хонукка хаайтаран баран, билэр летчиһин көрсөн, ону кытта Торуйо Бороҕон дьон ааттаах аэропорутан Якутскайга көппүтэ. Николай Саввич эмиз самолету кэтэһэн көрөн баран: «Харчы да бүттэ уонна олус илиһинним. Манньк айаннаан тийиэ суохпун», – диэн Муоматыгар төннүбүтэ. Онон Николай Саввич бэйэтин суруйууларын бэчээттэтэр баҕа санаатын кыайан ситиспэтэҕэ. Кини икки төгүллээн (Ленинградка уонна Дьокуускайга) ыыппыт айымньылар ханна тийбиттэрэ биллибэккэ хаалбыттара хомолтолоох.

Николай Саввич уус-уран литератураны суруйуунан эр мунурдаммат этэ. 1947-50 сылларга төрөөбүт нэһилиэгэр Эһэлээххэ үлэлээбитэ. Кини колхоз производствотыгар үлэлиириттэн иннибэккэ, төрөөбүт нуруотун литературатын тилинэриигэ улахан сыратын уураар. Ол курдук Эһэлээх эбээнэрэ былыр-былыргыттан сылдыбыт, олохсуйбут сирдэрин, кинилэр төрүттэрэ тух туттар тэррилээхтэрин, тутунан дьарыктаммыттарын үөрэтэрин, онон үрдүк таастарынан, чыыстайдарынан, кинилэри быһыта охсон аһар таас үрэхтэри, Эһэлээххэ баар «Уна Таас» сирдэринэн сайыны быһа уучабынан кэрийэрин, соробор уу мотуогар хаайтаран, 3-4

хонукка аһа-таһаа быстан да баран сылдыарын кэпсиирэ. Кини «Уна Таас» үрдүк чыпчаалын хаспаһыттан эмэбирэн эрэр таба ынгырын маһын уонна ох саа оноһонун буллум, ону НИИЯЛИ-га ытытам диэн кэпсээбитэ.

Ох саа оноһонун куулга уга сылдыарын көрдөрөө: «Мин Эһэлээх эбээнэрин төрүттэрэ хайдах олорон, тэнийэн үөскээбиттэрин, тутунан дьарыктаммыттарын, тух туттар, бултуур орудиелаахтарын билэн суруйабын, бэлиэтибин, онон сибээстээн кинилэр тылларын-өстөрүн үөрэтэр санаалаахпын» диэн сэУлахан Чыыстай олохтоох эбээнэрин тыллара бэйэ-бэйэлэриттэн уратылаахтар, ону эмиз билэргэ соруктанан биһи диэн ахтара. Онон Н.С. Тарабукин поэт эрэ буолбакка, бэйэтин нуруотун тылын-өһүн, абыычайын уонна үөскээн-сайдан испит исторياتын чинчийиэ эмиз улаханньк үлэлиирэ, ити туһунан олохтоох нэһилиэнньэ кэпсиирэ. Кини куруутун илдьэ сылдыар улахан паапкатыгар араас суруктаах кумааһылардааҕа, НИИЯЛИ биэрбит соруудахтарын илдьэ сылдыара.

Н.С. Тарабукин айар талаанын сайыннарар кэмгэр сэрии ыар содуллара кырата суох бэлиэни хаалларбыта, ол түмүгэр кини дириг ис хоһоонноох айымньылар ити бириэмэҕэ кыайан ситэн бэчээттэммэтэҕэ, сорох үлэлэрин биһиги баччаанна диэри билбэспит. Хомойох иһин, олоһун тигэх уонча сыл устата суруйан муспут үлэлэрэ, бэйэтэ күндүтүк санаан этэринин, «абыннабына көрөн дуоһуйар» кичэллээхтик илдьэ сылдыбыт хаартыскалара, атын да маллара ханна хаалан сүппүттэрэ-оспунтара биллибэт.

Суруйааччы 50 сааһын аан бастаан 1960 сыллаахха балаһан ыйыгар бэлиэтэбиһпит. Мин ити саҕана культура салаатыгар үлэлирим. Юбилейинан сибээстээн кини портретин Дьокуускайга сакаастаан улахан уонна кыра кээмэйдээх гына брезеннэ маслянай кыраасканан онорторон ылбыһпыт. Ити портреттар кэлин ханна тийбиттэрин билбэспин. Николай Саввич 50 сааһын бэлиэтиир юбилейга Саха сирин суруйааччыларын союһун бырабыланыытыттан саха народной поэта С.П. Данилов кэлэн кыттыыны ылбыта. Кини

суруйааччы олоһун, айбыт үлэтин туһунан кэһэнник кэпсээбитэ, кини аатын үйэтитэр, айымньыларын түмэн бэчээттэтэн кэһэн ааҕааччыга тиэрдэргэ суруйааччылар союзтарын бырабыланыыта былааннааһын эппитэ уонна орой уон туһааннаах тэрилтэлэрин иннигэр соруктары тоһоһолоон туруорбута.

Итинтэн бэттэх 20 сыл кэлэн ааста. Этиллибит соруктартан, кини аатын үйэтитинэн сибээстээн, Улахан Чыыстай оскуолатыгар кини аата ингэрлибитэ, Муома орто оскуолатыгар биир пионерскай этэрээт кини аатын сүгэр уонна Хонуу биир уулуссата ааттаммыта. Кини айымньылар «Күнү таптыбын» (1960 с.), «Дьүкээбил уота» (1971 с.) бэчээттэнэн тахсыбыттара, кэһэн ааҕааччы таптаан ааҕар кинигэлэрэ буолбуттара.

Уруккута Эһэлээх нэһилиэгин олохтооһо С.П. Никулин этэринэн, Н.С. Тарабукин урукку Эһэлээх нэһилиэгин кииниттэн Хабдылаахтан 2 көстөөх «Ыыс Булгуннаах» диэн миэстэҕэ көмүс унуоҕа көмүллүбүтэ диэн мин ыйыталаһыппар кэпсээбитэ. Ити булгуннаахха былыр-былыргыттан өлбүт киһини кистиир сирдэрэ диһллэр.

Урут Эһэлээх нэһилиэк эрдэбинэ, мин кыһын-сайын үлэбинэн сибээстээн элбэхтик сылдыбыт сирим. «Ыыс Булгуннаах» диэн чугас баар. Онон ат бадараанныр сирин тумнан иһэн, ити булгуннаахха тахса сылдыбыһпыт. Үчүгэй айылҕалаах сир, ол иһин олохтоох эбээнэр ытыктыыр миэстэлэрэ быһыылааҕа. Суруйааччы Н.С. Тарабукин көмүллэн сытар «Ыыс Булгуннааҕар» бэлиэни туруорар сөп этэ.

Поэт, мин өйдүүрбүнэн, улахан сэмэй, биллэ-көстө сагаабат, эйбэс майгылаах этэ. Кинини билэр табаарыстара эрэ буолбакка, билинни эдэр көлүөнэ ыччаттар поэт үчүгэйгэ, сырдыкка дьулуспут дириг ис хоһоонноох айымньыларын таптаан, биһирээн ааҕыахтара, кини туһунан ис сүрэхтэриттэн ахта-саныы сылдыахтара, кининэн эбээн нуруота уонна Муома дьоно куруутун кэһэн туттуохтара.

**С.С. Макаров ахтыгынан
Г. ФЕДОТОВ суруйда.**

Кэриэстэбил**МУОМАЛАР УМНУБАПЫТ...**

Бу дьыл сэтгэнийн 17 күнүгэр ыарахан ыарыттан Саха Республикатын бочуоттаах гражданина, государственной деятель, Саха Республикатын норуотун хаһайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Орто Халыма, Муома оройуоннарын бочуоттаах олохтообо, Россия нолуогун сулууспатын бочуоттаах үлэһитэ, Саха Республикатын айылҕа харыстабылыгар туйгуна **Иван Гаврильевич Сухомьясов** бу орто дойдуттан букатыннаахтык барда.

председателинэн ананан кэлбитэ. Биир тыллаах, көнө сүүрүннээх, нэһилиэннээ кыһалбатын өйдүүр-өйүүр салайааччыны муомалар түргэнник ылымпыппыт. Онно кини киэн билиитэ, аһаҕас майгыта, кытаанах ирдэбилэ, инникини өтө көрөрө төһүү буолбуттара. Иван Гаврильевич каадырга харыстабыллаахтык сыһыаннаһара, туохха барытыгар диринник инэнтонон билсэрэ. Оччолорго

И.Г.Сухомьясов 1940 сыллаахха от ыйыгар Орто Халыма оройуонун II Хаңалас нэһилиэгэр колхуостаах дьиз-кэргэнигэр төрдүс оёонон төрөөбүтэ. Кини 1963 сыллаахха Дьокуускайдаагы үп-кредит техникумугар үөрэнэ киирбитэ. Манна кини чабылхайдык үөрэммитэ, активист бастына этэ, техникум комсомольскай тэрилтэтин салайбыта. 1965 сыллаахха үөрэбин бүтэрэн хонтуруоллуур-ревизиялыыр управлениеҕа үлэҕэ аһаммыта, мантан кини эппиэтинэстээх, ирдэбиллээх үлэтэ саҕаламмыта.

1969 сыллаахха Орто Халыма оройуонугар райфинотдел сэбиэдиссэйинэн аһаммыта. Чопчу ааҕар-суоттуур, дирин ырытыылары онорор кыһамныһаах үлэһити бэлиэтии көрөн 1971 сыллаахха оройуоннаагы Сэбиэт исполкомун солбууааччы председателинэн талбыттара. Бу кэмнэ Иван Гаврильевич кэтэхтэн үрдүкү партийнай үөрэҕи бүтэрбитэ. Исполкомна үлэлиир кэмигэр эдэр кини буспуга-хаппыта, элбэҕи эрэннэрэр салайааччы буола үүммүтэ.

И.Г.Сухомьясов 1982 сыллаахха Муома оройуонугар райсовет исполкомун

үлэ-хамнас дьэ күөстүү барара. И.Г.Сухомьясов салайар кэмигэр улахан тэрилтэлэр салайааччыларын үлэлэр-хамнастара биллэ тупсубута. Ити барыта оройуон экономиката, культурага сайдарыгар үтүө түмүктээх буолбута: государство бары соруудахтара куоһара толоруллалара. Ол курдук, XI пятилеткаҕа (1981-1985 сылларга) 5310 тонна үтүө, 5744 тонна эти, 1341 тыһыынча солкуобайдаах түүлээҕи государствоҕа туттаран үлэ үрдүк үөрүүтэ кэлбитэ. XII пятилеткаҕа итиннээбэр 11,2% элбэх үтүө, 19,9% элбэх эт, 32,4% элбэх түүлээх соётоуопкаламмыта. Хаачыстыбаннай көрдөрүүлэр мунутуур үрдэбиттэрэ. 1989 сыллаахха биир ынахтан 2417 кг үтүө ыаммыта, 100 ынахтан 93-94 ньирэй, 100 биэттэн 66-67 кулун ылыллыбыта, тугут деловой тахсыта 71-75 бырыһыанна тийбитэ. Сүөһү аһаана улаата, үүнэ турбута. Күүстээх үлэ түмүктэрэ өр күүттэртэбэтхтэрэ: 1987 сыл түмүгүнэн “Муома” совхоз Бүтүн Союзтаагы социалистическай куоталаһыыга бастаан ССКП КК, ССРС Министрдерин Сэбиэтин, профсоюзтар Киин Сэбиэттерин, ЫБСЛКС КК Бочуотунай Грамоталарынан наҕараадаламмыта. Ити сылларга Муома

оройуона хаста да ССКП обкомун, СССР Министирдерин Сэбиэтин, профсоюзтар уобаластаагы Сэбиэттерин, ЫБСЛКС обкомун көһөрүллэ сылдьар кыһыл Знамяларынан наҕараадаламмыта. Бастын үлэһиттэр уордьаннарынан, мэтээллэринэн наҕараадаламмыттара.

И.Г.Сухомьясов улахан болҕомтогун тутууга уурбута. 12-16-21 квартиралаах дьизлэр дьэндэйбиттэрэ, нэһиликтэргэ спортзаллар тутуллубуттара. Буор Сыһыыга 150, Сааһырга 200 миэстэлээх сана оскуолалар тутуллан үлэҕэ киирбиттэрэ. Транспорт, электрическай ситим лаппа бөһөргөөбүттэрэ. Аэропорка сана вокзал дьизтэ киирбитэ, улахан самолеттар көтөр буолбуттара. Ити курдук, оройуон салалтата элбэх үбү-харчыны эрэйэр тутуулары, уустук техниканы да булууга улахан үлэни ыппыта. Иван Гаврильевич тус бэйэтэ бу үлэлэри салайбыта. Кини оройуону салайар кэмигэр оройуон экономиката бөһөргөөбүтэ, социальная-культурнай олоҕо күүскэ сайдыбыта. Онон И.Г.Сухомьясов Муома оройуонун социальная-экономическай сайдыытыгар үтүөтэ-өнөтө улахан. Биниги муомалар ону умнубаппыт.

1990 сыллаахха Иван Гаврильевич сана тэриллит СССР государственной налоговой инспекциятын начаалынныгынан ананан Дьокуускай куоракка көһөр.

Бу ыарахан күннэргэ оройуон дьаһалтата, олохтоохторо Иван Гаврильевич олобун аргыһыгар Марта Семеновнаҕа, оёолоругар Иван Ивановичка, Анна Ивановнаҕа, кинилэр дьиз-кэргэннэригэр, аймах-билэ дьонноругар дирин кутурбаннарын тиэрдэллэр, ыар сүтүктэрин тэннэ үлэстэллэр.

Дьингээх салайааччы, үтүө кини И.Г.Сухомьясов туһунан сырдык, ыраас өйдөбүл куруук тыһыннаах буолуоҕа.

«Муома оройуона» МТ
дьаһалтата.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Считать недействительным аттестат о среднем образовании А8491285, выданный в 2002 году Момской средней школой на имя Лолаевой Натальи Вячеславовны.

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ**село Хонуу**

	Суббота 21 ноября	Воскресенье 22 ноября	Понедельник 23 ноября	Вторник 24 ноября
Дневная температура	-24	-33	-27	-23
Ночная температура	-31	-35	-36	-26
Давление	741 мм	734 мм	732 мм	734 мм
Ветер	0 м/с (ШТЛ)	0 м/с (ШТЛ)	0 м/с (ШТЛ)	1 м/с (ЮВ)
Облачность				
Осадки			** *	** *

**ИНДИГИР
УОТТАРА**

**2021 сыл бастакы
аҕарыгар сурутун**

**Тэрилтэлэргэ – 1440 солк.
Биирдиилээн дьонно – 720 солк.**

**Хаһыаты редакцияҕа
кэлэн сурутун.**

Государственной деятель, Саха Өрөспүүбүлүкэтин бочуоттаах гражданина, Саха Өрөспүүбүлүкэтин норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Орто Халыма, Муома улуустарын бочуоттаах олохтоо, биһиги дьэ кэргэммит ытыктыр доҕоро

СУХОМЯСОВ Иван Гаврильевич

уһун, ыарахан ыарыттан 80 сааһыгар олохтон барбытынан кэргэнигэр Марта Семеновна, уолугар Иван Ивановичка, кыһыгар Анна Ивановна, кийитигэр, күтүөтүгэр, сиэнэригэр динир кутурҕаммытын тирээдэбит.

Иван Гаврильевич биһигэ истиг доҕордуу сыһанын, көмөтүн хаһан да умнубаппыт, сыаналыбыт. Кини сырдык мөссүөнэ үйэлэргэ сууралыбакка биһиги өйбүтүгэр-сүрэхпитигэр өрүү тыыннаах сылдыабыт.

**Слепцов Иннокентий Егорович,
кни оҕолоро, сиэнэрэ.**

Муома оройуонун культураҕа управлениета Муома оройуонун бочуоттаах олохтоо, советскай-партийнай үлэһит, олохтоох суруйааччы, журналист, ырыанник-поэт

**ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович
(Николай Момскай)**

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэнэригэр, аймахтарыгар динир кутурҕаммытын биллэрэбит.

“Индибир уоттара” хаһыат редакциятын коллектива, суруналыстар маннайгы сүһүөх тэрлэлэрэ тыыл-үлэ бэтэрээнэ, суруйааччы, РФ Суруналыстарын Союһун чилиэнэ, олобун төрөөбүт оройуона сайдытыгар анаабыт Муома оройуонун бочуоттаах олохтоо, улахан дьэ кэргэн күндү аҕата, эһэтэ, хаһыат тэрлээбиттэн олобун устата суруйбут улахан доҕорбут

**ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович -
Момскай**

биһиги кэккэбиттэн барбытынан, бары оҕолоругар, сиэнэригэр, ыраагыгар Алексей Михайловичка, чугас дьонугар динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит. Үтүө киһи Николай Михайлович туһунан үйэлээх өйдөбүл өйгө-сүрэххэ куруук баар буолуоҕа.

**“Индибир уоттара” хаһыат
редакциятын үлэһитэрэ.**

Ытыктабыллаах үлэ-тыыл бэтэрээнэ, аҕа көлүөнэ чабылхай киһитэ, суруйааччы, суруналыс

ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович

Дьокуускай куоракка олохтон барбытынан оҕолоругар Станислав Николаевичка, Петр Николаевичка, Изабелла Николаевна, Ньургустаан Николаевичка, кинилэр дьэ кэргэнэригэр, ыраагыгар Алексей Михайловичка, дьэ кэргэнигэр, бары чугас уруу-аймах дьонугар динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит. Николай Михайлович туһунан сырдык өйдөбүлү өрүү илдьэ сылдыахпыт.

**Н. Н. Сукуева, А. Г. Степанова,
Р. П. Былбанаева.**

Саха Өрөспүүбүлүкэтин Суруналыстарын сойууһун ыраахынан уонна бэтэрээнэригэр сэбиэтэ Россия Суруналыстарын сойууһун чилиэнэ “Индибир уоттара” хаһыат активнай общественной кэрэспэдиэнэ, тыыл, үлэ бэтэрээнэ, суруйааччы, Муома улуһун бочуоттаах олохтоо

**ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович-
Момскай**

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэнэригэр, чугас дьонугар динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Муома оройуонун сайдытыгар бөдөн кылааты киллэрбит ытыктыр салайааччыбыт

СУХОМЯСОВ Иван Гаврильевич

орто дойдуттан уһун, ыарахан ыарыттан барбытынан динир кутурҕаммытын кэргэнигэр Марта Семеновнага оҕолоругар, сиэнэригэр бары аймахтарыгар, доҕотторугар тириэрэбит. Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Быдан дьылларга ырааһай. Эн үтүө аатын үйэлэргэ умнуллуо суоҕа.

**Куораттан Н. И., М. Д. Габышевтар,
Слепцова Н. С., Соркова И. Е,
Егорова И. П.**

Үөрэх оройуоннаагы управлениета, үөрэх үлэһитэрэ урукку салайааччыбытыгар Черемкин Петр Николаевичка таптыыр аҕата, Муома оройуонун бочуоттаах олохтоо, суруйааччы, суруналыс, тыыл, үлэ бэтэрээнэ, сэрин сылларын оҕото

ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович

ыарахан кыалдан олохтон туораабытыгар динир кутурҕаммытын биллэрэбит.

Ыар аһыгытын тэннэ үллэстэбит.

Уонунан сылларга аҕа онгостубут киэн көбүстээх, үөрэ-көтө сылдыар майгылаах табарыһым

ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон туораабытыгар оҕолоругар, сиэнэригэр динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Сытар сиригэр киис, куобах тириитини сылаас, сымнаҕас буолуохтун

Д. А. Шкулев.

Муома улуһун бочуоттаах олохтоо, тыыл, үлэ бэтэрээнэ, өр сылларга сэбиэскэй-хаһаайыстыбаннай үлэһит, сорсуннаах булчут, Россия Суруналыстарын сойуһун чилиэнэ, улахан дьэ кэргэн аҕа баһылыга, ытыктыр бэтэрээнмит

ЧЕРЕМКИН Николай Михайлович

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан оҕолоругар Петр Николаевичка, Станислав Николаевичка, Изабелла Николаевна, Ньургустаан Николаевичка, сиэнэригэр, хос сиэнэригэр, ыраагыгар Алексей Михайловичка, кини дьэ кэргэтигэр динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Николай Михайлович тапталлаах төрөөбүт дойдуттан Муоматын хоһоонноругар хойуубута, сэһэнэригэр, кэпсээнэригэр кэпсээбитэ, “Индибиргэ”, “Сэдьэ”, “Туундара” ырыа буолан уостан түспөккө ыллаллар.

Быдан дьылларга ыраасты, ытык киһибит Николай Михайлович.

Арчы дьыттин кэлэктиибэ.

Биригэ үлэһит ытыктыр киһибит Саха Өрөспүүбүлүкэтин, Муома уонна Орто Халыма оройуоннарын бочуоттаах гражданина, Россия налоговой сулуустатын бочуоттаах үлэһитэ, СӨ норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, РФ Налоговой сулуустатын отличнига тапталлаах кэргэн, аҕа, эһэ

СУХОМЯСОВ Иван Гаврильевич

ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

**М. И., А. И. Говоровалар,
А. В., В. В. Ефимовтар.**

Күндү дьүүгэбитигэр Марта Семеновна, оҕолоругар Иван, Анна дьэ кэргэтигэр, бары чугас дьонноругар таптыыр кэргэнэ, аҕалара, эһэлэрэ, биһиги чугас доҕорбут

СУХОМЯСОВ Иван Гаврильевич

уһун, ыарахан ыарыттан олохтон барбытынан динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Ыар сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

Үтүө киһи, эрлээх кэргэн, аҕа, доҕор Иван Гаврильевич туһунан сырдык өйдөбүлү өйгө-сүрэххэ өрүү илдьэ сылдыахпыт.

Быдан дьылларга ырааһай.

**Ю. Е. Гермогенова, А. Г. Кондратьева
оҕолоро, бары аймахтара.**

МКУ «Момская централизованная библиотечная система» и литературный клуб «Түһүлгэ» выражают искренние соболезнования Станиславу Николаевичу, Изабелле Николаевне, Петру Николаевичу, Ньургостану Николаевичу, родным и близким в связи с безвременной кончиной горячо любимого отца, дедушки, прадедушки, Почетного гражданина Момского района, ветерана тыла, члена Союза журналистов России

**ЧЕРЕМКИНА Николая Михайловича-
Николая Момского.**

Разделяем с вами боль утраты.

Выражаем глубочайшее соболезнование Черемкиным Станиславу Николаевичу, Изабелле Николаевне, Петру Николаевичу, Ньургостану Николаевичу, родным и близким по поводу безвременной кончины горячо любимого отца, дедушки, прадедушки Почетного гражданина Момского района, ветерана тыла, труда, члена Союза журналистов РФ, известного момского поэта и писателя

ЧЕРЕМКИНА Николая Михайловича.

Скорбим вместе с вами.

Л.А. Вожжова, А.И. Нучканов.

Ытыктыр эдьийбит, үлэ ветерана, Төбүлүк нэһилиэгин бочуоттаах олохтоо, сэрин сылларын оҕото

КОРЯКИНА Варвара Семеновна

ыарахан кыалдан олохтон туораабытыгар биригэ төрөөбүт ыраагыгар Александр Семеновичка, кэргэнигэр Мария Михайловна, кинилэр оҕолоругар, сиэнэригэр, бары аймахтарыгар динир кутурҕаммытын тириэрэбит.

Сүтүккүтүн тэннэ үллэстэбит.

**Хонууттан М. В. Старкова,
дьэ кэргэнэ.**

Тэрийэччи: СӨ
Бырабытталыстыбата,
"Сахабэчээт" СӨ Судаарыс-
тыбаннай автономнай тэрилтэтэ.
Танаарааччы: "Сахабэчээт" СӨ
Судаарыстыбаннай автономнай
тэрилтэтэ.
677000, Дьокуускай к.
Орджоникидзе уул., 31 №-рэ, 124 каб.,
тел./факс: 8(4112)343917.
e-mail: sakhapechat@mail.ru
Генеральнай дириэктэр
Н. М. Стручкова.

Сибээс эйгэтин информационнай
технологияҕа уонна маассабай
коммуникацияҕа надзорун
федеральнай структуратын Саха
сириэнэи бырабыланынатын
20.06.2019 с. бэрлilлilбит
сибидиэтэллilстлilблilтин
ПИ № ТУ 14-00520

Кылаабынай редактор
э.т. Т.И. СЛЕПЦОВА

Хаһыат нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.
Редакцияҕа кирибит суруктар
төнүбүттэр.

Матырыйаалга ахтыллар чаччылар иһин
эппитинэн сурук ааптара сүгэр.
Ааптар суругар этиллэр санаа
хаһыат тутуһар хайысхатыннан
атын буолуон сөп.
Биһирниилэр, рекламалар
ис хоһоонноругар эппитинэн
тустаах киһи сүгэр.
® Реклама быһытынан бэчээттэнэр.

Хаһыат 93 №-гэр 16 ч. илин баттанна,
17 ч. график быһытынан бэчээккэ бэрлilлilнэ.
Компьютернай талыта, верстка оройуоннаагы
«Индибир уоттара» хаһыат редакциянай-
полиграфическай комплекска оһоһулан
бэчээттэннэ.
Редакция, типография, танаарааччы аадырыһа:
Муома улуһа, Хонуу сэл., кап. Елкин уул. 4 №-рэ.
Кэмэйэ 1 усул. бөч. л. Тиража 360.
Сыаната дуоһагар быһытынан.
Телефоннара: 8(41150)2-10-21.
Электроннай почта: indigir-uottara@vandex.ru